

SZOLNOK-DOBOKA

Megjelen minden csütörtökön.

Szerkesztőség a Sörház-utcában 1. sz. a. az emeleten van.

Szerkesztőségi óra minden hétköznapon d. u. 2—3.

Felelős szerkesztő:

Dr. Br. HORVÁTH EMIL.

Hirdetési árak: egész oldal 48 K.

Hivatalos hirdetések garmondsora 30 fillér.

Előfizetési ár: egész évre 10 K.

Néptanítóknak, lelkészeknek és körjegyzőknek 8 kor.

Szent László.

(Gondolatok Szolnok-Dobokavármegye czimeréről.)

Írta: MÁRKI SÁNDOR.

III.

Szent László, a ki törvényeiben, hadi tetteiben és egész politikájában először érezte népével a királyi hatalom teljességét, eszményképe lett mindazoknak a királyainknak, Nagy Lajosnak és Mátyásnak, a kik szintén a királyi hatalom teljességére törekedtek. A magyarok közönséges hite azt tartotta, hogy Szent Lászlót Európa népei a keresztes hadak fővezérének, a németek pedig császáruknak akarták megtenni. De ezt tartotta Nagy Lajosról s még utóbb Mátyás királyról is: mindazokról, a kik alatt legerősebbnek érezte magát. Szerette, hogy királyai a pápával szemben is oly erősek voltak, mint Szent László, a ki a papokkal is megértette, hogy — a somogyvári apátság 1091. évi körlevele szerint — »Isten és a szentek után csak ő réá hallgassanak, csak ő előtte hajoljanak meg, szükségökben csak őt ismerjék gyámoluknak, minden ügyökben bírájuknak«. Pedig kardja élével is terjesztette a hitet. »Ne öljük meg ezeket az embereket, — kiáltott a Temes-folyónál a kunokkal küzdő vitézeire — hanem fogjuk el őket és ha megtérnek, hadd éljenek«. Ilyenforma politika vezette Nagy Lajost is Bolgárországba, Mátyás királyt Csehországba.

Mátyás alatt másfél, Nagy Lajos alatt meg éppen három akkora volt Magyarország, mint az ő idejében; de már ő sem tekintette hazája határának a Drávát; sőt a Szávát és a Dunát sem. Moesia királyának nevezte magát; meghódította Horvátországot, Dalmáciát s a tengerig terjesztette hatalmát. Székelyekkel őriztette északnyugaton a Vág vidékét, délkeleten a Maros és az Olt forrásvidékeit; örökkel rakatta meg a vármegyéket és századosaik, tizedeseik alatt szoros fegyelemben tartotta; az elfogott kunokat a Jászságban hadi szolgálatra kötelezte. A katonai, politikai és gazdasági tekintetben egyaránt fontos vármegyék egy részének

szervezése az ő érdeme, így például a Száva-Dráva közében és Erdélyben, melyre az eddigieknél nagyobb gondot fordított, mert bihari fejedelemsége szomszédos volt vele. Míg Szent István halála után valószínűleg csak a mai Szolnok-Doboka vármegye és Kolozs vármegye nyugati fele tartozott az anyaországhoz, Szent László a Maros és a két Küküllő vidékét is megszállta, gyepükkel megerősítette s vármegyékre osztotta. A Szolnok-Doboka czimerében Szent László feje fölött ragyogó hét csillag Erdély hét ősi magyar vármegyéjére: Közép Szolnok, Doboka, Kolozs, Torda, Küküllő, Fehér és Hunyad vármegyékre emlékeztet. Ezt a területet egyházilag ő egyesítette az erdélyi püspökségben; s a hét csillag azt a hét századot is jelentheti, a mely idő óta a kereszténység László királyt szent, Erdély pedig s a váradi püspökség a maga védőszentje gyanánt tiszteli.

László király idejében, 1083-ban történt, hogy az egész keresztény világ osztatlan tisztelettel hajolt meg egy magyar ember emléke előtt. István király az első magyar, a kit a pápa, a hatalmas VII. Gergely, a szentek sorába iktatott. Teste fölvetelésének napja a nemzeti pártok kibékülésének, a testvérieségnek, keresztény szeretetnek ünnepe volt. Az első magyar szentet tette László király az akkor alapított zágrábi püspökség patronusává, hogy ezt a tartományt ezzel is közelebb hozza a nemzeti érzülethez. Ez az érzület és nem pápai elhárítás emelte Imre herceget és Gellért csanádi püspököt a szentek sorába. Ez az érzület teremtette meg az 1092 május huszadiki 38. törvényt, mely Szent István, Szent Imre és Szent Gellért napjait valósággal a nemzeti ünnepek sorába iktatta.

A szent király franczia, héber és görög zsoltáros könyvekkel ajándékozta meg a pannonthalmi apátságot s az ő korából való a csatári, majd az admonti apátság főbüszkesége, a gyönyörű Gutkeled-biblia, melyet a XIII. században oly óriási összegre, 70 girára becsültek. De a világi irodalmat, a klasszikusokat is kedvelte. A pannonthalmi

apátságnak adott 73 könyv között voltak Cicero, Lucanus és Cato munkái; öcscsét, Kálmánt, valóságos tudósak neveltette s az arab műveltségnek kedvezett; 1094-ben az új-corveyi kolostor Pannoniából hozatott arab könyvet. S hogyne pártolta volna az igriceket, hegedősöket, a kik cserhalmi diadalát s egyéb tetteit annyira dicsőítették, hogy — egy külföldi író tanúskodása szerint — e miatt Salamon király irigységét is fölkelte! A régi pogány nemzeti vallás és költészet véres üldözését ő szüntette meg. Ő, a szent, már csak bírsággal sujtotta, a ki régi magyar módon kúta mellett áldoz, avagy fának, forrásnak, kőnek ajándékot ajánl. És tősgyökeres, szinte rajongó magyar, a mikor az olyan idegenek, különösen olaszok, ellen fordul kik a magyarság törvényes szokását követni nem akarják. »Ha azt mondják, — írta 39-ik törvénycikkében — hogy a mi jobb szokásunk nekik nem kellemes, menjenek, a hová akarnak. De pénzüket, mit itt kerestek, hagyják itten: hacsak eszökre nem térnek«.

Szent László király, bizony, nem akkor volt a magyarok Mózese, mikor kardjának egy suhintásával a közsírten forrást fakasztott, hanem a mikor ezt a törvényt írta. Úgy hangzik ez, mint négy század múlva az olasz nemzeti párt csatakiáltása: »Fuori la straniero!« »Ki az idegennel!« És milyen másképen hangzik, mint Szent Istvánnak az a törvénybe iktatott tanítása, mely nyakunkra hozta az idegent, mikor kimondta, hogy »az egynyelvű nép gyöngye és törekeny«. A kik ebben hisznek, a szolnok-dobokai czimerben Szent László feje körül a hét csillagban ráismerhetnek Erdély hét főbünére: a három nemzetre, négy bevett vallásra, az állam megerősödésének, a társadalom egybeolvadásának hét fő akadályára. Szent Lászlóban volt erő, hogy leveleiben magát már ne is Magyarország, hanem a magyarok királyának nevezze; mert Magyarországon csak olyanokat akart látni, a kik magyaroknak érezik magukat.

Ezért az igaz magyarságáért magasztalták őt kora énekesei; ezért »dicsérték

TÁRCZA.

Rozmaring.

Kicsi falu mellett vitt el a vonat,
Láttam rozmaringos kis ablakokat,
Lányt, kinek dereka, mint a rózsa ring,
Lenge, mint a nádszál, mint a rozmaring.

Délczeg legényt láttam; az utcán haladt
S megállott a kicsiny ablakok alatt.
Meg se kopogtatta, egy hangot se szólt:
Rozmaringos ablak már is nyitva volt.

Nem igen esett sok szó az ajkakon,
Csak úgy nézték egymást nagy haligatagon ...
— Mögöttük száguldva egy világ kering —
Az ő álmuk: két szem s egy pár rozmaring ...

Balla Miklós.

A költő kabátja.

Írta: Hevesi József.

(Lapunk jogositott kiadása.)

Dalos Alfréd szintén Árkádiában született, ivott a Helikon forrásából és — hogy Schiller nyelven folytassam — elkésve érkezett oda, hol a földi javakat osztogatták.

Neki nem jutott már semmi.

A sors megszánta a szegény poétát s mint-hogy már se erdőt, se mezőt, se hegyet, se völgyet nem adhatott neki, — lévén már mindezeknek telekkönyvi tulajdonosuk — neki adta az egész nagy mindenséget.

Más embernek egy kis részecskével kellett beérnie, a poéta megkapta az egész világ összességét. És valóban, valahányszor Dalos Alfréd kiment a természet ölére és látta, mint lép ki nyoszolyájából a mosolyó fiatal nap, hogy ragyog vissza e mosolytól az egész nagy mindenség, hogy csillog a tó tükre, hogy rezeg a falomb s menynyi balzsamos illatot hord szárnyain a tavaszi szellő, úgy érezte, mintha a természet csakis az ő tiszteletére, az ő gyönyörködtetésére rendezné ezt a pompás színjátékot s mintha minden, mit szeme lát, az övé, kizárólag az övé volna.

Lelkét megszállta a költészet szent ihlete s dalba foglalt a napkeltétől a balzsamos levegőig mindent, a mi szívet gyönyörködtette, nem feledkezvén meg a pacsirtáról sem, mely hangjegyzetével szárnya alatt, ringott az aranysugarakkal áttört levegőben; de még a fehér lilomról sem, mely olyan ártatlanul mosolyog feleje a mező bujázöld pázsitjáról.

Azonban az igazat megvallva, ennek a fehér lilomnak talán még sem annyira ártatlan mosolygása, mint inkább vadonatúj ruhája hatotta meg oly nagyon érzékeny szívű költőnket.

Mert bármily gazdagnak is képzelte magát ama tömördek kincs birtokában, mit a természet szépségében feltalált, még is szorult szívvél hasonlított össze azt a virággal kibimzett zöld bársonyköntöst, a mibe a természet — ez a jószívű szabómester — a földet tavaszra öltöztette,

az ő saját halandó részét takaró felöltőjével, melynek fekete alapját szinte zöldre festették már a napsugarak, ezek a csintalan festőlegények, kik barnára pingálják a fehéret, pirosra a zöldet és zöldre a feketét.

És ennek a fájdalmas összehasonlításnak köszönheti keletkezését egy szép költemény, mely petit kurzív betűkből van iktatva Dalos Alfréd „Természeti Kincsek“ című halhatatlan verskötetében:

Szegény költő dala.

Lombok között szellő suttag,
Hőn mosolyg a napsugár,
Lombok között, napsugárban
Csicsereg a kis madár.

Kivirul az erdő fája,
Hull róla virágosó.
Czifrálkodik hegy és róna
S új ruhát ölt a mező.

Csak én járok rossz kabátban,
Nékem nem ad új ruhát,
Ki oly szépen felruhaazza
A mezők lilomát ...

És az az erős subjektivitás, mely a „Természeti Kincsek“-et áthatotta, az a mély értelem, mely minden egyes költeményén átvonult, rá is birt egy derék elszánt könyvkereskedőt arra a hallatlan elhatározásra, hogy Dalos Alfréd lyrai költeményeit egy szép kötetben kiadja.

Igaz ugyan, hogy e vállalat nem hozott sokat a szegény poéta konyhájára (költőnk annyira vitte a természet imádatát, hogy még ebédelni is

zsolozsmával papok, diákok és városnépek. És mi, a magyar nemzeti irodalom szerény munkásai, Szolnok-Doboka vármegye címerébe festett képére tekintvén, ezért mondogatjuk szüntelenül a Mátyás korabeli költővel:

„Dicsérjük, magyarok, Szent László királyt!
Bizony, érdemli mi dicsőretünket...”

Vármegyénk hölgyei a tüdőbetegekért.

— Saját tudósítónktól. —

A József főherczeg Szanatorium-Egyesület védnöke József főherczeg megleghangu fölhívással fordul vármegyénk hölgyeihez, hogy segítsék a népszanatoriumok létesítését s e végből a jótékonyczélu sorsjáték sikere érdekében alakuljanak meg Szolnok-Dobokamegyében is a hölgybizottságok.

Értesülésünk szerint az egyesület azoknak, akik nemes célját pártolni sietnek, a főherczeg védnök aláírásával művésziessen kiállított oklevelet kapnak, ezenkívül az egyesület úgy rója le háláját, hogy azon hölgyeknek nevét, a kik legkiválóbb tevékenységet fejtik ki, a népszanatoriumok márványtábláján örökíti meg.

Értesülésünk szerint Dés és Szamosujvár városokban a hölgybizottság már megalakult, a csákgorbói és magyarláposi járásokba most mennek széjjel az egyesület felhívásai, a betleni, dési, kékesi, nagyilondai és szamosujvári járásokban a fölkérés a legközelebbi napokban fog megtörténni.

Megjegyezzük, hogy a szanatoriumi hölgybizottsági tagság anyagi kötelezettséggel nem jár, hanem azzal az erkölcsi kötelezettséggel, hogy az egyesület emberbaráti akciója sikert lásson, hogy a tagok a maguk örállomásán lelkes harczosai legyenek a tuberkulozis elleni küzdelemnek.

A Szamosujváron megalakult hölgybizottság tagjai a következők: Tüzes Jenőné, Uhlyarik Albinné, Nagy Lajosné, Tódorfi Lukácsné, özvegy László Lajosné, dr. Fogolyán Tivadarné, Ábrahám Zacharné, dr. Mártonfi Lajosné, Haris Andorné, Karsai Gyuláné, László Mariska, Nits Jánosné, dr. Gopcsa Jakabné, Esztegár Lászlóné, Kopár Kristófné, Váradai Lajosné, Domonkos Károlyné, Bárány Mártonné, Bándy Béláné, Esztegár Jánosné, özvegy Papp Tódorné. Különösen buzgólkodik az egyesület érdekében Tüzes Jenőné, ki megszerzte ismert jószívűségével ismételtan tanu-jelét adta az egyesülethez való pártoló jó indulatának. Ugyanis mint a hölgybizottság elnöknője, nem kimélve fáradságot, minden törekvése oda irányul, hogy az egyesületet minél közelebb hozza nemes célja megvalósításához. A szamosujvári hölgybizottság valóban igen nemesen gondolkozott, midőn az elnöki tisztet Tüzes Jenőné urasszony kezébe tette le. Általában a szamosujvári hölgy-

bizottság oly páratlan lelkesedéssel működik az egyesület javára, hogy az országban szervezett hölgybizottságok között az első helyet foglalja el.

A Désen megalakult hölgybizottság tagjai a következők: gr. Bethlen Pálné, Bándy Györgyné, Balás Máténé, Voith Gergelyné, Schöffmann Imréné, Hatfaludi Józsefné, Vékony Ferenczné, Tüzes Karácsonné, özvegy Róth Pálné, dr. Kőrösi Györgyné, Kádár Józsefné, Binder Gusztávné, Kászoni Jenőné, Nik Ferenczné, Illgner Károlyné, dr. Vajda Lipótné, dr. Parádi Ferenczné, Kühbacher Ferenczné. Igen szép eredménnyel működik az egyesület érdekében Hatfaludy Józsefné, ki minden törekvéssel az egyesület érdekét tartja szem előtt, továbbá igen szép eredménnyel működnek még az egyesület érdekében Tüzes Karácsonné, Vékony Ferenczné, Kádár Józsefné, özvegy Róth Pálné és Voith Gergelyné úrhölgyek.

A csákgorbói járásban a következő hölgyeket kéri fel az egyesület: Dallos Gizella, Markovits Rózália, Markovits Józsefné (Szurduk), Markovics Hermina (Szalonna), Papp Lászlóné (Kiskeresztes); — a magyarláposi járásban: Gáspár Lajosné, dr. Colceriu Viktorné, dr. Bogdán Elekné, dr. Beszenszky Antalné, Pap Ágostné, Voith Józsefné, Soó Dávidné, Bárdy Albertné, özvegy Szász Dánielné, Csizér Mihályné, László Józsefné és özvegy Vasváry Aladárné.

Bizton hisszük, hogy a nemzeti és népművelő feladatnak ilyen nemes szívű gardával nagy sikere lesz.

HIREK.

— Az erdélyi róm. kath. status világi elnöke.

Az erdélyi róm. kath. status november hó 17-én tartotta meg évi rendes közgyűlését Kolozsvárt gr. Majláth Gusztáv Károly erdélyi róm. kath. püspök elnöklésével. A világi elnök széke ezuttal üresen maradt, mert br. Jósika Sámuel v. b. t. t., világi elnököt egészségi állapota gátolta a megjelenésben. Gróf Majláth püspök megnyitójában meleg szavakkal emlékezett meg a távollevő világi elnökről. Beszédének ezen része így hangzik: „A harmadik a miért imádkoztam, az, hogy a jó Isten a mi drága, szeretve tisztelt világi elnökünket tartsa meg nekünk. Mert ő beadta lemondását azért, mert azt mondja, hogy egészsége anynyira megrendült, az ő idegessége anynyira fokozódott, hogy nem tudná a státuselnöki tisztet teljesíteni úgy, a hogy a státus érdeke és az ő mindnyájunk által ismert lelkiismeretessége megköveteli. Azért imádkoztam, hogy a jó Isten világossítsa fel őt és adjon neki erőt, akaratot, hogy a státusgyűlés közös kérésének, — mert nem csak a magam nevében beszélek, (Úgy van! Helyeslés.) hanem az egésznek nevében — engedve, vonja vissza lemondását. (Helyeslés.)”

„Igaz, hogy a múlt hónapokban sokat betegeskedett, távol volt és azt mondta, hogy nem foglalkozhatott a státus ügyeivel, de akkor is szíven viselte azokat. Nem engedjük őt visszavonulni és kérjük vonja vissza lemondását, kérjük a jó Istent, hogy világossítsa fel, hogy megértse azt, hogy a meddig csak lélekezni tud, a míg egy parányi erő van benne, azt az erőt a státusnak is kell szentelnie. (Éljenzés. Helyeslés.)”

Felolvasta itt a püspök br. Jósika Sámuelnek azon levelét, melyben gyengélkedésére hivatkozva, mely gátolja abban, hogy a státus minden ügyét oly gondossággal és pontos utánjárassal végezze mint eddigi működése alatt mindig kedves kötelességének ismerte, — a világi elnökség felelősségterhes tisztéről lemond.

A gyűlés tagjainak körében erre egyhangulag és impozáns módon nyilvánult meg a szeretet és ragaszkodás kifejezése a nagyérdemű világi elnök személye iránt. Nem fogadjuk el! Éljen br. Jósika Sámuel! kiáltások hangzottak lelkesen.

A püspök erre így végezte beszédét „Azt hiszem, hogy a státusgyűlés egyértelmű határozatát kimondhatom, kérjük őt Exzellenzciáját lemondásának visszavonására (Helyeslés); méltóztatassanak megbizni azzal, hogy a világi elnök ur ő Exzellenzciájával a státusgyűlés határozatát közöljem. (Helyeslés.)”

Igy tehát remélhető, hogy báró Jósika Sámuel az erdélyrészi katolikus világ igaz örömeire megtartja diszes állását, melyben oly nagy szolgálatokat tett úgy a katolikusok, mint általában az erdélyi magyarság ügyének.

— Erzsébet napján. Az örömmel és szeretettel derűs ünnepe volt egykor az Erzsébet napja, most a kegyeletnek és hálás emlékezetnek bús földidézője. Az aranyshivű Erzsébet királyné, hazánk feledhetetlen nagyasszonyának megdicsőült alakja felé szállt emlékezetünk. Viharos felhők vonultak föl hazánk egére most, hogy ez ünnepre virradtunk. Az elégtelenség, visszavonás és gyűlölködés láza heviti a lelkeket és sorvasztja nemzeti erőnket. Szorongó érzéssel emeljük föl szívünket annak emlékéhez, a kinek jósága, anyagi lelke a békének, szeretetnek és egyetértésnek szellemét hirdette közöttünk. Szálljon vissza közénk az ő lelke, örködjék fölöttünk az ő szelleme, hogy áttörve minden viszályokon, az egyetértés és béke áldástíntó napja ragyogjon fel mihamarább hazánk egén.

— A központi választmányok újból való megalakítása. A belügyminiszter valamennyi törvényhatósághoz rendeletet intézett, mely szerint, tekintettel arra, hogy az 1901. évben újból alakított központi választmány megbízatása a folyó év végén lejár, hivatkozással az 1874: XXXIII. t.-cz. 20. §-ának utolsó bekezdésére, felhívja a címet, hogy a központi választmány újból való megalakítása iránt a jelenlegi központi választ-

gyakran a „Nap”-hoz címzett híres vendéglőbe járt el), Dalos Alfréd mégis abba a kellemes helyzetbe jutott, hogy vadonat új kabátot rendeltetett meg magának.

*

Igazán megható jelenet volt és érdemes arra, hogy nagy költők énekeljék meg, mikor Dalos Alfréd egy szép tavaszi reggelen új kabátban kereste föl a természet szentegyházát.

A kalendáriumban ünnepet nem hirdettek ugyan a piros betűk, de azért a természetben mégis ünnep volt.

A nap ünnepélyesen ragyogott alá a földre, melyet ünnepi díszbe öltöztetett a tavasz tündére.

A lombok ünnepélyesen bólogattak zöld koronájukat, a pajkos szellő — mint kis minisztráns gyerekek — a virágok tömjénét terjesztette.

A természet énekkara ünnepi dicsőhimnusz zengett; a kis patak ünnepi méltósággal tükrözte vissza az derült eget.

Egy sóval Dalos Alfréd arcától és új kabátjától kezdve az utolsó sárgarigóig, ünnepélyes hangulat uralkodott mindennek felett.

Árkádia dicső szülötte egy dombtetőn állott és gyönyörítassan legeltette szemeit a természet bájos szépségein és saját vadonatúj kabátján, mely olyan jó harmoniában állott azokkal.

Hát még a költő ismerősei! Azok bámultak ám csak nagyot az új kabátban.

A kis pacsirta csodálkozva rázta meg bubját és azt trillázta le a tiszta aetherből.

— Nini, a poétának új kabátja van!

A hosszú sugár nyárfák, mint megannyi felkiáltó jelek aposztrofálták az új kabát feletti bámulatukat.

A fehér lilium ártatlanul mosolygott feléje: — Hát te is kaptál új ruhát?

A szellő versenyt ölelgette a poéta új felöltőjét a napsugarakkal, melyek nem tudták, hogy mi történt, hogy a költő vállain zöldes-fekete helyett világoskék színre bukkantak.

A kis patak mosolyogva csalogatta magához:

— Jöjj, nézd meg sina tükrömben, hogy fest az új kabát!

A költő szíve megtelt örömmel és boldogsággal, mikor ily számtalan jelét látta ismerősei őszinte szeretetének és azután lelkesedve tárta ki karjait, mintha az egész mindenséget keblére akarta volna szorítani. Alatta szép kerek erdő terült el, melynek bűvös zöld sátora barátságosan integetett feléje.

Dalos Alfréd megtörülgette izzadságtól gyöngyöző homlokát, végig simította fürteit, melyek hosszan patakzottak alá vadonat új kabátjára és aztán egyenesen az erdőnek ment.

A zöld pázsiton ruganyos léptekkel ment előre s a fűszálak, melyekről lábnyoma letörölte a harmatot, csodálkozva tápázkodtak fel és tekintettek új kabátja után.

A költő azonban nem törődött velük.

Egyenesen az erdőbe ment, hol minden fa, minden bokor régi ismerőse volt.

— Ide jer! Ide jer! — hangzott feléje minden oldalról; de a költő új kabátjának büszke tudatában, nem hallgatott rájuk, hanem tovább haladt.

Egy gesztenyefán vadgalamb turbékkolt, de mikor ez megpillantotta a költőt, elakadt torkán az ének és nem volt képes tovább folytatni.

Sűrű rengeteg volt, hol a költő végre megállapodott. Ez volt az ő kedvencz helye. Itt e

bizalmas hűvös magányban szokott ő randevut tartani kedvesével, Muzsa kisasszonnyal.

Most is ide tartott.

A kis tisztást, melynek pázsitjára leszokott heverni, sűrű mogyoróbokrok vették körül és hatalmas gesztenyefák óvták a tolazkodó napsugártól.

A költő remegő kézzel akart szétválasztani egy mogyoróbokrot, de az ellenállt.

Nyilvánvaló, hogy nem ismert rá a költőre az új kabátban.

Árkádia fenkölt szülötte újból megkisérté behatolni, de a mogyoróvesszők daczosan csapodtak össze és még jobban utját állták.

A költőt, kinek eddig valóságos diadal útja volt, kihozta sodrából e nem várt ellenséges fogadtatás és erőszakhoz nyúlt.

Keresztül akart hatolni az utját álló bokron.

De őh végzetek végzete! Dulakodás közben egy lehajló ág belekapaszkodott a költő vadonat új kabátjába és végig hasította azt a gallérjától kezdve egész az alsó széléig.

Szegény poéta úgy érezte, mintha a szíve is végighasadt volna.

Ránézett a boldogtalan tölgyágra és kimondhatatlan rezignációval mondta:

— Szegény embert még az ág is huzza!

A gesztenyefán újból turbékolni kezdett a vadgalamb.

Dalos Alfréd levette új kabátját, végig nézett a hosszú, hosszú szakáláson s bánatosan dalolta a vadgalamb után:

Lehajlik értem az ág is,
Sirat engem a madár is...

mány megbízási idejének lejártá előtt az idézett törvénycikk 18, 19 és 20. §-ában foglalt rendelkezések pontos betartása mellett intézkedjék és ennek megtörténtét a vonatkozó és a választási eljárás módját is feltüntető közgyűlési határozat bemutatása mellett a folyó évi december hó végéig mulhatlanul jelentse be.

— **Szövetkezetek vásározási joga.** A kereskedelmi miniszter 29.592—1904. számú határozatával kimondotta, hogy a termelő és értékesítő szövetkezeteket, mint iparüzőket, szintén megilleti az 1884. évi XVII. t.-cz. 50. §-ában minden iparosnak biztosított az a jog, hogy az ország bármely helyén tartott országos vásárokon saját vagy mások iparkészítményeit esetleg megbízottak által is eladhassák.

— **Képviselőtestületi tagválasztás.** Dés város képviselőtestületének kiegészítésére november 21-én választott a város közönsége 24 képviselőtestületi tagot. Az alkotmányos küzdelem aránylag elég csendesen folyt le a három szavazatszedő küldöttség előtt. Megválasztottak I. ker.: dr. Kustár Gyula, dr. Gogomán Antal, Konyári Károly, Nagy Benedek, Baráth Béla, Hegyi Mihály, Görényi Márton és Basa József. Póttagok: Benyovits Károly és Dosner Viktor. — II. kerület: Almai Ferencz, Fülöp József, Demeter Béla, Kühbacher Ferencz, Rosenberg Zsigmond, Haragai Emánuel, Majrovics Jakab és Farnas Tamás. Póttag: Barcza József és Löw Lajos. — III. kerület: id. Pruner Sándor, Gábre János, Baló János, Kustár Sándor, Zsikisán János, Gőczy Károly, ifj. Bota János és Oláh Samu. Póttagok: ifj. Szénási István, Módi Ferencz, Ruzs György és Forgács János.

— **Eljegyzés.** Szász Béla magyardécei ev. ref. lelkész eljegyezte Parádi Gizellát, özv. Parádi Kálmán leányát Désen. — Répay Andor, a kolozsvári javítóintézet derék tanára eljegyezte Voith Ilonka kisasszonyt Felsőkosályból.

— **Az iskola érintkezése a népelettel.** Berzevicsy miniszter egyik újabb keletű rendelkezésében a tanítók kötelességévé teszi, hogy a népiskolát a népelettel a legszorosabb összeköttetésbe hozza, figyelemmel legyenek a gyakorlati élet követelményeire és az ifjúságot a megélhetés nehéz viszonyaira lehetőleg előkészítsék. Ebben az irányban figyelemreméltó kísérletezés van folyamatban a kapnikbányai állami elemi iskolánál. A mennyiben bányaműveknél alkalmazott munkásoknak lépten-nyomon ács és kőműves munkákat kell végezniök, az építészeti rajz elemeinek ismeretére első helyen szükségük van. Az ottani tanítók a jelen iskolai évben kipróbálja, hogy az építészeti rajzból mit és mennyit lehet a népiskolába fölvenni. Az ismétlődő iskolás növendékek minap tanítóik vezetésével alatt egy ujjonnan épült kincstári lakást tekintettek meg, a hol Deutsch Aladár bányamérnök szíves készséggel szakszerű magyarázatot tartott az épület alapozásról, falazatok felrakásáról, fedél-székek összeállításáról. Mindezeket előbb természetben s azután rajzban mutatta be. Szemmel látható volt a növendékek élénk érdeklődése. Óhajtható, hogy emez életre való ujtás gyökeret fogjon máshol is.

— **Új vasút.** A szatmár—bikszádi vasút építésével a Szatmár városi és megyei érdekeltségnek ismételtén sürgetett régi kívánsága teljesül. Tíz esztendeig vajdott a vasútvonal létrejötte, míg végre a magyar közlekedésügy ez időszerűt vezetőjének, Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternek gyakorlati érzelme megtalálta a helyes módot arra, hogy a vasút a lehető leggazdaságosabb alapon megépülhessen. Az új vonal, a melynek hossza 51.6 kilométer, nemcsak a régi időktől fogva híres bikszádi fürdőt fogja a forgalomnak megnyitni és ezzel a kiváló gyógyhelynek előrelátható föllendülését elősegíteni, hanem lehetővé fogja tenni a Szatmár város tulajdonát tevő terjedelmes erdőségek olynemű kihasználását, amely képessé teszi a várost, hogy innen várható jövődelméből fokozott mértékben felelhessen meg kulturális földadatának. Ilyen földadatként első sorban a vízvezeték létesítése van tervbe véve. A vasutat a Pallós Ármin vállalkozó czég építi, amely ujabban az ország különböző vidékein fejt ki serény tevékenységet új vasútak építése körül.

— **Halálos szerencsétlenség.** Pávai Lajos a helybeli „Rudolf“-közkórházbeli szolgalegény vigyázatlanul bánt a petroleum lámpával s magára borította. A kiömlő kőolajtól tüzet fogott a legény ruhája s még mielőtt segítségére siethettek volna, úgy összeégett, hogy csakhamar kiszorult. Temetése nagy részvét mellett történt, a kórház igazgatósága koszorút helyezett koporsójára.

— **Korcsolya-sport.** A beálló hideg meghozta saisonját a korcsolya-sportnak is. A dési

korcsolyázó egyesület agilis vezetősége most arról is gondoskodott, hogy az estéli korcsolyázás is lehetővé tétessék, mert spiritus-gázlámpákat rendelt, melyek fényes világítást fognak szolgáltatni a jégpályán.

— **A 4%-os magyar koronajáradék jövő hó 1-én esedékes szelvényeit** a Deési Hitelbank már e hó 20-tól díjmentesen beváltja.

— **Templomrablás Lónán.** Lónai levelezőnk jelenti, hogy ott vasárnapra virradóra feltörték és kirabolták a gör. kel. templomot. Részletes tudósításunk a következő: Tegnapelőtt reggel a lelkész, kinek parochiája közvetlen közelében van a templomnak, ügyes-bajos dolgai elintézése céljából Kolozsvárra ment, s az éjszakát is ott töltötte. Így a templom, mivel a szolgálakása megszire esik attól, teljesen őrizetlenül maradt. Reggel, a mikor a pap hazament Lónára s átment a templomba, rémülve látta, hogy a templom zárja le van törve és az ajtó is félig ki volt nyitva. Rosszat sejtve, azonnal besietett a templomba, hol az oltárt teljesen feldúlt állapotban találta s a szentségeket s egyéb templomi felszereléseket tartalmazó szekrény is fel volt törve. A betörők eddigi becslés szerint közel ötszáz korona értékű tárgyakat raboltak el. A lelkész, nyomban, ahogy a templomrablást felfedezte, jelentést tett a csendőrségnek, mely bevezette a nyomozatot. Mint értesülünk, a betörést csakis a helyi viszonyokkal teljesen ismerős egyének követhették el s a csendőrség már nyomában is van a tetteseknek.

— **Levél a negyvennyolczas időkből.** Igen érdekes nagybányai levelet közöl ifj. Thurzó Ferencz, mely városunk történetéhez érdekes adattal járul:

N.-Bánya. Decz. 23-án. 848.

Kedves Atyám!

Egy óra múlva sietek a csata helyire t. i. Dézs felé, holnap odaérek, de hihető, hogy akkor már Dézs be lesz véve, mert a tábornok alkalmasint ma beveszi a csak rosszul őrzött várost. Sok sorkatonánk, rend és pontosság van a táborba, a tábornok nem szól, de sokat tesz. Urbánt a mint látszik sok ide-oda masirozással úgy bolonddá tette, h(ogy) ha ma ki nem húzódott Zsibórról (be) van kerítve s seregünk mint Bem (mondta) Kolozsváron fog ünnepelni. Minden opera(cio) egyszerre történik; innét, Zsibórról, S(o)myórról, Csucsáról és Fekete tőről. A Székelyek legközelebb Brassónál meg... kódták Puchner katonáit.

Vettem Kedves Atyámnak! Decz. 10-n 17-ről irt leveleit, — vidékünk tehát csak nem maradt bántatlan, az istentelenség oda kinyújtotta gyilkos kezét? Semmi majd me(g) lakolnak, meg kell lakolniuk, vagy ha (Isten) segitene őket, úgy vak történet csak, mit (Isten) műveinek hitt a vallásos ember. A legszomorubb kedves atyám sorsa, négy fiu és két veje, s nincs ki álmát megörizze, hogy éjjelét nyugodtan tölthesse. Én elfásluk ilyenkor s dühömben, ha százak élete függne kedvemtől, sem adnék kegyelmet, de tízszeres halál minden gaz csúkosnak...

Józi vadász csapatjával hátba vehetné Sliket, s lerontván a hidaka(t) Kassa és Eperjes közt egyetértve a M(is)kolczi táborral azon nap midőn M(is)kolczon támadás lesz, ő hátulról dolgozhatna.

K. JÁNOS s. k.

A hátlapon: KOLOSI JÓZSEF urnak
fui tisztelettel.

MUNKÁCS. 10.
UNGVÁR. CSELEJBEN.
N.-MIHÁLY.
VECESE.

— **Állategészségügy Szolnok Dobokavármegyében.** Vesztség: dési Pecsétszeg, magyarlárosi Felsőszőcs. Ragados száj- és körömfájás: betleni Felsőpusztaegres 11 u., Magyardéce 15 u.; csákgörbői Alsóhagymás, Aranymező 4 u., Csáka 6 u., Szemesnye 13 u.; dési Bálványosvár 9 u.; kékesi Kékes, Szásmáté, Veresegyháza 2 u.; magyarlárosi Csernefalva 11 u.; nagyilondai Búzamező 3 u., Kabalapataka 2 u., Oroszmező, Pirosa 7 u., Sósmező 1 u. Sertészvész: betleni Betlen, Nagydebrec, Szásczegő 7 u., Száscsentszjakab 8 u., Szeszárma 5 u.; csákgörbői Csákgörbő 1 t., Csokmány 3 u., Hosszúmező 2 u.; dési Alsókosály, Bacza, Bálványosvár 4 u.; kékesi Búza, Kapor, Kékes 2 u.; magyarlárosi Horgospataka 2 u., Lóposdebrec 7 u., Nyárfás 1 l., Rogoz 9 u.; nagyilondai Csömény, Kabalapataka 8 u., Nagyilonda 2 u., Oláhfordórháza 4 u.; szamosújvári Kendilóna 6 u.

— **Új eke.** Beszterczéről írják: Stirl Márton petresi lakos a földmives iskolánál bemutatta saját találmányu váltó-ekejét. A próba fényesen beváltott és a feltaláló, ha elég ügyes lesz még élvezheti is fáradozásai gyümölcsét. Érdekes hogy Stirl már régebben megfordult az itteni gazdáknál találmányával, de akkor csak figyelembe se vették, lekritizálták, hogy találmá-

nya mit sem ér. Stirl azonban nem hajlott a sok szóra, hanem beállított Kolozsvárra és bemutatta ekejét a m. kir. gazdasági tanintézetben, a hol 1903. évi május hó 14. és 15-én különböző kötöttségű talajon próbát is tettek vele s a tanintézet 382—903 sz. a bizonyítványt adott ki, mely szerint elismerést érdemel az említett ekenek könyűsége, főleg elmés váltókészüléke, mely fölöslegessé teszi az eke fölemelését, továbbá az a körülmény, hogy az errefelé eléggé elterjedt amerikai váltóekeivel ellentétben külön (beálló) csorostlyával bír s végül, hogy — kellőképpen fölszerelve — töltőgetésre is használható s így remélhető, hogy bizonyos javítások után s megfelelő olcsó ár mellett elterjedést nyer. A váltókészülék szerkezete képezi az értékes találmányt, mert a használatban levő amerikai ekeknek nagy hátránya az, hogy hegyoldalon való szántásnál nagy aparátussal megy a szerkezetnek oly módon való beállítása, hogy a földet a lejtő irányába fordítsa. Stirl érdeme tehát elvitathatatlan.

Művészet.

NÓTAUISÁG ezim alatt egy nagyon életrevaló válatat indult meg Klöcker Ede budapesti zenemű kiadónál. Csinos kiállítású füzetkékben a legdivatosabb magyar dalok, vigdal és kuplák jelennek meg — csakis azok, melyek minden szinpad és varieté műsorán előfordulnak, — egy-egy füzetben két-két dal szöveggel és hangjeggyel kottával. Most egyszerre 12 füzet jelent meg, melyek tartalmából legyen elég e néhányat felsorolni: „Régi nóta, híres nóta” — „Ütött-kopott a hegedű” — „Ityóka pityóka” — „Zokog-zokog a hegedű” — „Szögény embernek szögény a sora” — „Stör ich?” kuplák — „Görbe nap” énekszámai. — „Az érett leány” vig dal — „A kóser közhuszár” Baumann kuplák stb. stb. A két-két zeneszámot tartalmazó füzet ára 20 fillér. Havonta 4 új füzet jelennek meg, a melyeket zongorázó, énekes, hegedű vagy cimbalmod játszó egyaránt használhat. — Hasonló német kis kottákból évente százazrek jönnek be külföldről s ez okból is csak üdvözlünk kell Klöcker Ede kifogástalan irodalmi színvonalon álló magyaros vállalkozását.

Irodalom.

Az erdei szalonka és vadászata.

(Vadászati monografia.) Irta: Lakatos Károly.

Az erdei szalonkának, ennek a sok tekintetben rejtelmes életviszonyu kis erdei csodának vadászati monografiája irodalmunkból mindez ideig hiányzott, de sőt néhány rég elavult művecskétől eltekintve, hiányzott magából a világirodalomból is. E hiány azonban pótolva lett Lakatos Károly kiváló ornithologusunk s vadászati szakíróinknak egy a fönti czim alatt most megjelent monografiája által, melynek révén szegényes vadászati és egyben ornithológiai szakirodalmunk is egy valóban nagybecsű művel lett gazdagabb.

Szakszerű kiválóságán és hézagpótló becsén kívül emeli e mű értékét még az a körülmény is, hogy hazánkban első e nemű mű az önállóan összefoglaló vadászati monografiák terén, miért is igazán hálás lehet a magyar vadászpublikum Lakatos Károlynak, ki különben is fáradhatatlan buzgalommal és kiváló szakértelemmel igyekszik elhanyagolt vadászati szakirodalmunkat nagybecsű alapvető művekkel gyarapítani, melyeket a paloták vadászkezdvelőitől kezdve le a vadőrök szerényke gunyhójáig mindenütt megtalálunk a tegezes istennő híveinél, sőt Lakatos Károly művei a legmagasabb helyen is méltánylásban részesülnek, hisz csak nem rég történt, hogy egy másik nagy munkája dedikációjának elfogadása által József Ágost főherczeg tüntette ki Lakatos.

Szerzőnek ezen újabb könyvét átlapozva, rendkívül érdekes és mesteri tollal megírt fejezeteit találjuk ebben a szalonka életviszonyai és természetrajzi sajátságainak, melyek mind a szerzőnek eredeti megfigyelésén és tanulmányain alapulnak, — továbbá föl vannak dolgozva e műben mindazok a tudnivalók és sportszerű érdekességek, melyek a vadászat szempontjából érdekel birhatnak szent Hubert híveire; szóval, e műben nemcsak a vadász, hanem a szaktudós is megtalálhatja a maga részét és érdekét.

A mű Egerváry Gyula országos vadászati felügyelőnek, vadászati érdekeink eme érdemes előharczosának van ajánlva. Tehát méltóbb helyre alig adreszállhatta volna szerzője.

A mű 10 nagy 8-adrét ivnyi terjedelmű s igazán előkelő díszszel van kiállítva. Igen emelik értékét és díszét a művészi kiviteli színes mellékletek, szövegrajzok és igen sikerült vadászati ábrázolatok, valamint az igen jól festő színes boríték is.

Ára igen szép arany metszetű festménnyel díszített vászonkötésben 3 forint, fűzve 2 forint. Megrendelhető a könyv a pénz előleges befizetése vagy utánvét mellett ifj. Nagel Ottó könyvkereskedésében Budapesten, Múzeum-körút 2. sz.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószert.

Megjött az angyal!

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy karácsonyi tárgyaik már megérkeztek, azok kiállítva vannak és a n. é. közönség szükségletét fedezheti. Kérem b. pártfogásukat.

Tisztelettel:

ÁGAI IGNÁCZ.

Egyszersmind ajánlok a téli idényre fiú, férfi vadászcizmákat, sár-, hó- és utazó-czipőket legolcsóbb árban.

Sz. 6837—904.

Árverési hirdetményi kivonat.

A dési kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy a kir. adókincstár végrehajthatónak Léb József végrehajtást szenvedő ellen 218 kor. 68 fillér és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést végrehajtást szenvedő ellen elrendelte, s meghagyja a keblü telekkönyvi irodának, hogy az árverést az alsókosályi 239. sz. telekjegyzőkönyvbe jegyezze fel.

Minék folytán a dési kir. törvényszék kerületében fekvő, s a végrehajtást szenvedő Léb József nevén álló alsókosályi 239. telekjegyzőkönyvben A. + 1. rsz. 203—4. helyrajzi szám alatti egész ingatlan 1023 K. megállapított kikiáltási árban 1905. évi január hó 30-ik napján d. e. 10 órakor Alsókosály községében Dr. Csizér Ákos ügyvéd vagy helyettese közbejövetele mellett megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígéretet senki sem tette, az árverésre kitűzött ingatlan a kikiáltási áron alul is eladni fog.

2. Árverezni kívánók — végrehajtható kivételével — tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított, s az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig, az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 20 nap alatt, a második, harmadikat ugyanazon naptól számítandó 40, illetőleg 60 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény mellett az 1881. évi december hó 6-án 39425. sz. szabályrendeletben előirt módon a dési kir. adó, mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék telekkönyvi irodájában és Alsókosály község előjáróságánál tekinthetők meg.

A dési kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól.

Désen, 1904. évi október 22-ik napján.

Hersényi,

kir. törvényszéki bíró.

Sz. 3018—904. tük.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyilondai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Mone Mária férj. Porumb Juonné végrehajtást szenvedő ellen 28 korona 10 fillér tokekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagyilondai kir. járásbíró területén levő, Dióspataka községben fekvő, a dióspataki 13. sz. tjkvben A. I. 1—4, 6—20. rsz. 15. sz. ház, szántó és kaszálóra 630 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, oly feltétellel azonban, hogy a C. 13. sorszám öz. alatt Monye Gavrilláné szül. Csare Mariska javára bekebelezett haszonélvezeti jog azon esetre, ha C. 1, 14, 15, 16. sorszám alatt 8 frt, 36 korona 38 fillér, 28 kor. 10 fillér és 17 kor. 20 fillér toke és jár. erejéig a kir. kincstár javára bekebelezett követelések teljes kiegyenlítéseül ezennel 100 koronában meghatározott vételár megígértetnek, az említett haszonélvezeti jog érintetlen marad, ellen esetben az árverés hatálytalanná válik s az újabb árverés azonban a haszonélvezeti jogra tekintet nélkül tartandó meg és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1905. évi február hó 20-ik napján d. e. 10 órakor Dióspataka községben, a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 63 koronát készpénzben, vagy 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-

képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A nagyilondai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

Nagyilonda, 1904 szeptember hó 30-án.

Dr. Horváth,
kir. aljbíró.

A leghiresebb kötőgépek

házi és ipari czélokra

I. styriai kötőgépgyár

magyar képviselte

Budapest, VII., Erzsébet-körút 23. sz.

Részletfizetésre is kapható.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógépek és kerékpárok raktára

FOGL JÓZSEF LAJOS.

2—7

Sz. 9651/CII.

HIRDETMEY.

Folyó évi december hó 5-én délelőtt 9 órakor, összes állomásainkon kézbesíthetlenné vált árúk, raktári fölöslegek és talált tárgyak Dés állomásunk raktári helyiségében nyilvános árverésen el fognak adatni, mely árverésre a venni szándékozó t. cz. közönség ezennel meghívatik.

Szamosvölgyi vasút részvénytársaság.
Dés, 1904 november hó 15-én.

Az igazgatóság.

PÉNZ

4%-OS törlesztéses kölcsönök nyújtok budapesti és külföldi elsősorú pénzügyesektől a földbirtok és ingatlan $\frac{3}{4}$ értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatisztoknak, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre gyorsan és diszkrétan. Bank- és magánadósságok convertálása.

2—7 (Válaszbélyeg.)

LANG SAMU,

Budapest, VI., Nagymező-ut 12.

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva.

Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek.

Osztálysorsjegyek: $\frac{1}{1}$ K. 12.—, $\frac{1}{2}$ K. 6.—, $\frac{1}{4}$ K. 3.—, $\frac{1}{8}$ K. 150.

Legolcsóbb könyvnyomdai és könyv-

kötészeti munkák: Désen Rákóczi-tér

DEMETER ÉS KISS

könyvnyomdájában DÉSEN könyvkötészetében

mindennemű könyvnyomdai munkák, u. m. hírlapok, könyvek, füzetek, rovatok iven, nagyválasztéku és legszebb tánczvigalmi és

menyegzői meghívók,

eljegyzési kártyák, gyászlapok, névjegyek a legolcsóbb árban felvételnek s pontosan és izléseesen elkészítetnek.

minden e szakba vágó munkák, u. m. hivatalok, pénzügyesek kereskedelmi és ipari vállalatok, iskolák, könyvtárak részére szükséges

KÖNYVEK KÖTÉSE,

használt könyvek újra kötése és javítása a legolcsóbb árban felvételnek és legszebb kivitelben eszközöltetnek.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olesó áron a

Brassói Portland-Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

Désen kapható: BRUGOVITZ JÓZSEF fűszerkereskedésében.

28—30

Nyomatott Demeter és Kiss könyvnyomdájában, Dés 1904.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.